

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Istuntoasiakirja

26.3.2009

B6-0176/2009

PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

neuvoston ja komission julkilausumien johdosta

työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan mukaisesti

esittäjä(t): Liam Aylward, Adam Bielan, Roberts Zīle ja Ewa Tomaszewska

UEN-ryhmän puolesta

arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentin päätöslauselma arktisten alueiden suojelua koskevasta kansainvälisestä sopimuksesta

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Maailman ilmatieteen järjestön ja Kansainvälisen tiedeneuvoston yhteisenä aloitteena käynnistetyn kansainvälisen polaarivuoden, jolla pyritään saamaan parempia havaintoja maapallon napa-alueista ja ymmärtämään niitä paremmin,
 - ottaa huomioon komission tiedonannon Euroopan unionista ja arktisesta alueesta (KOM(2008)0763),
 - ottaa huomioon Brysselissä 5. maaliskuuta 2009 pidetyn arktisten alueiden muutosta käsitelleen konferenssin,
 - ottaa huomioon 9. lokakuuta 2008 antamansa päätöslauselman arktisten alueiden hallinnasta,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 103 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että arktisten alueiden suojelusta ei ole mitään monenvälisiä normeja tai säädöksiä, sillä alueista ei koskaan odotettu tulevan liikennöintikelpoista vesitietä eikä varsinkaan kaupallisen hyödyntämisen kohteita,
- B. ottaa huomioon, että meriliikenne arktisilla vesillä on lisääntynyt räjähdysmäisesti viime vuosina, mikä johtuu kasvaneesta mielenkiinnosta avomerellä tapahtuvaa öljyn- ja kaasunporausta kohtaan ja lisääntyneestä risteilyalusliikenteestä sekä Luoteisväylän tarjoamista tulevaisuudennäkymistä,
- C. ottaa huomioon, että arktisilla alueilla saattaa olla noin 20 prosenttia maapallon vielä löytämättömistä öljy- ja kaasuvaroista, ja on huolissaan siitä, mitä näiden varojen kaupallinen hyödyntäminen merkitsee arktisten alueiden ainutlaatuiselle ympäristölle,
- D. ottaa huomioon, että arktisten alueiden ilmasto-olot ovat jo muuttuneet niin, että esimerkiksi inuiitit eivät enää voi käyttää perinteisiä metsästystapoja, sillä jää on liian ohutta heidän kelkoilleen, ja alueen luonnonvaraiset eläimet, esimerkiksi jääkarhut, mursut ja ketut, ovat vaarassa menettää suuren osan elinympäristöstään,
- E. katsoo, että arktisten alueiden kuuluminen useaan eri lainkäyttövaltaan saattaa johtaa mittaviin selkkauksiin, kun eri maat haluavat suojella (jopa sotilaallisin keinoin) sitä, mitä ne pitävät kansallisena etunaan,
- F. toteaa, että alueiden geopoliittinen neutraloiminen mahdollistaisi napa-alueiden lähellä elävien kansojen yhteistyön lisäämisen,

- G. ottaa huomioon, että EU- ja ETA-maat muodostavat yli puolet Arktisen neuvoston jäsenmäärästä,
1. kehottaa neuvostoa ja komissiota käynnistämään kansainväliset neuvottelut, jotta saadaan tehtyä jo voimassa olevan Etelämannerta koskevan sopimuksen kaltainen kansainvälinen sopimus arktisten alueiden suojelusta ja jotta arktisista alueista tulisi rauhan ja yhteistyön vyöhyke, jolla harjoitetaan pelkästään rauhanomaista toimintaa ja josta ei käydä suvereniteettikiistoja;
 2. korostaa, että on pyrittävä estämään sotilaallisen läsnäolon voimistuminen arktisilla alueilla ja kehittämään niiden turvallisuusyhteistyötä, jotta arktisille alueille ei synny turhia jännitteitä ja jotta niitä voidaan suojella tulevaisuuden energiantuotantoalueena, jota kehitetään kestävä kehityksen periaatteella;
 3. kehottaa komissiota ja neuvostoa saamaan aikaan sopimuksen, jolla keskeytetään arktisten alueiden geologisten luonnonvarojen kartoitus 50 vuoden ajaksi uusia tieteellisiä tutkimustuloksia odottaessa;
 4. kehottaa komissiota varmistamaan, että merenkulun turvallisuutta koskevia kansainvälisiä määräyksiä vahvistetaan etenkin erityisen herkillä alueilla tekemällä tarvittavia tarkistuksia Kansainvälisen merenkulkujärjestön säännöksiin ja pyrkimällä luomaan arktisilla alueilla navigointia koskevan säännösten, ja kehottaa huolehtimaan kansainvälisissä puitteissa Pohjoisen jäämeren hinaus- ja pelastuspalveluista sekä onnettomuuksien ja katastrofien käsittelystä;
 5. kehottaa komissiota käynnistämään neuvottelut Venäjän viranomaisten kanssa merenkulun vapauden ja kulkuoikeuden turvaamiseksi ja erityisesti maksuilla, pakollisilla palveluilla ja säännöillä ja määräyksillä luotavien syrjivien käytäntöjen estämiseksi, jotta voidaan varmistaa uusien laivareittien kannattavuus ja ekologinen kestävyys;
 6. kehottaa neuvostoa ottamaan arktiset alueet EU:n ja Venäjän tulevan huippukokouksen esityslistalle;
 7. on syvästi huolissaan ilmastonmuutoksen vaikutuksista arktisten alueiden alkuperäisväestön elinolojen säilymiseen, kun otetaan huomioon sekä ympäristö yleensä (jääpeitteen ja ikiroudan sulaminen, merenpinnan kohoaminen ja tulvat) että luonnollinen elinympäristö (jääpeitteen vetäytyminen aiheuttaa ongelmia jääkarhujen ruokailutottumuksille), ja korostaa, että kaikki arktisten alueiden kansat ja kansakunnat on otettava täysimääräisesti huomioon kaikissa kansainvälisellä tasolla näistä asioista tehtävissä päätöksissä;
 8. muistuttaa, että arktisten alueiden jääpeitteen muutokset vaikuttavat maailmanlaajuisesti merenpintaan, rannikkokaupunkeihin ja alaviin alueisiin ja että ikiroudan sulaminen vapauttaa valtavasti jäätynyttä hiiltä, josta osa vapautuu metaanina, mikä voimistaa maailmanlaajuisia kasvihuoneilmiötä; kehottaa siksi komissiota ja neuvostoa pitämään mielessä, että arktisiin alueisiin on niiden ilmastovaikutusten ja ainutlaatuisen luonnonympäristön vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota, kun EU laatii kantaansa Kööpenhaminassa joulukuussa 2009 pidettävää ilmastonmuutosta koskevan YK:n puitesopimuksen sopimuspuolten 15. konferenssia varten;

9. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden, Norjan, Islannin, Venäjän, Kanadan ja Yhdysvaltain hallituksille sekä alueellisille yhteistyötoimijoille.